

ЗАКОН

О СПОРАЗУМНОМ ФИНАНСИЈСКОМ РЕСТРУКТУРИРАЊУ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин споразумног финансијског реструктурирања привредних друштава и предузетника у Републици Србији (у даљем тексту: финансијско реструктурирање).

Изузетак од примене

Члан 2.

Финансијско реструктурирање не може се спроводити над следећим лицима:

1) банкама, друштвима за осигурање, покровитељима емисије хартија од вредности, приватним инвестиционим фондовима, друштвима за управљање инвестиционим и добровољним пензијским фондовима, брокерско-дилерским друштвима, привредним друштвима која обављају послове финансијског лизинга или послове факторинга, платним институцијама и институцијама електронског новца, као и другим привредним друштвима која се претежно баве пружањем финансијских услуга у складу са законом;

2) лицима у стечају и лицима над којима је покренут претходни стечајни поступак у складу са унапред припремљеним планом реорганизације, сагласно прописима којима се уређује стечај.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) финансијско реструктурирање јесте поновно уређивање дужничко-поверилачких односа између привредног друштва, односно предузетника у финансијским тешкоћама, као дужника и поверилаца;

2) финансијске тешкоће јесу неспособност плаћања (неликвидност), претећа неспособност плаћања (претећа неликвидност) или презадуженост;

3) мировање дугова јесте привремена обустава испуњења обавеза и забрана покретања извршења, односно одлагање извршења према привредном друштву, односно предузетнику у погледу поверилаца који учествују у финансијском реструктурирању;

4) домаћа развојна институција јесте Фонд за развој Републике Србије, Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, Агенција за осигурање депозита када поступа у име и за рачун Републике Србије и друга правна лица која су посебним законом основана у сврхе финансирања или подстицања развоја у Републици Србији.

Начело подобности

Члан 4.

Финансијско реструктурирање спроводи се ради поновног уређивања дужничко-поверилачких односа поводом дуга, односно потраживања којим дужник и повериоци слободно располажу.

Начело добровољности

Члан 5.

Финансијско реструктурирање спроводи се добровољно, на основу сагласности поверилаца и дужника, уз учешће институционалног посредника.

Начело одрживости пословања дужника

Члан 6.

Финансијско реструктурирање спроводи се ако је могућ опоравак и одржив наставак пословања привредног друштва, односно предузетника.

Начело поступања у доброј вери

Члан 7.

Финансијско реструктурирање спроводи се у доброј вери, у складу са начелом савесности и поштења, са пажњом која се у правном промету захтева у одређеној врсти односа.

У току мировања дугова дужнику је забрањено да предузима радње које би могле спречити или отежати наплату потраживања поверилаца који су закључили уговор о мировању дугова.

Начело сарадње поверилаца

Члан 8.

Повериоци који су прихватили да учествују у финансијском реструктурирању дужни су да међусобно сарађују, како би се дужнику створили услови да прикупи и пружи податке и обавештења о својој имовини, капиталу, обавезама, пословању и пословним плановима, као и ради припреме предлога мера реструктурирања.

Начело равноправности положаја поверилаца и положај сразмеран висини потраживања

Члан 9.

У финансијском реструктурирању свим повериоцима обезбеђује се једнак третман и равноправан положај у сразмери са висином њихових потраживања, осим ако се не договоре другачије.

Начело приступа подацима и поверљивости података

Члан 10.

Дужник мора да обезбеди повериоцима, односно лицима која они овласте, благовремен и несметан приступ подацима и документацији од значаја за финансијско реструктурирање, а који се односе на његову имовину, капитал, обавезе, пословање и пословне планове, ради правилне процене његовог финансијског стања и припреме предлога мера финансијског реструктурирања.

Поверилац и институционални посредник чувају као поверљиве све податке и обавештења која се односе на имовину, капитал, обавезе, пословање и пословне планове и предлог мера финансијског реструктурирања дужника.

Подаци и обавештења из става 2. овог члана могу да буду доступни само повериоцима који учествују у финансијском реструктурирању.

II. ФИНАНСИЈСКО РЕСТРУКТУРИРАЊЕ

Спровођење финансијског реструктурирања

Члан 11.

Захтев за спровођење финансијског реструктурирања могу поднети дужник или један или више поверилаца.

Захтев из става 1. овога члана подноси се Привредној комори Србије као институционалном посреднику.

Услови за финансијско реструктурирање

Члан 12.

Финансијско реструктурирање може се спроводити ако у њему учествују најмање две домаће или стране банке, у смислу закона којим се уређују банке, у својству поверилаца.

Изузетно од става 1. овог члана, у случају да је дужник предузетник, финансијско реструктурирање може се спроводити ако у њему учествује најмање једна банка.

Уместо банке у смислу ст. 1. и 2. овог члана у финансијском реструктурирању могу учествовати и домаће развојне институције, а уместо једне од банака или институција и домаћа банка у стечају или ликвидацији.

Мировање дугова

Члан 13.

У току финансијског реструктурирања може се увести мировање дугова које производи правно дејство даном закључења уговора о мировању дугова.

Уговор о мировању дугова представља основ за обуставу извршења у принудној наплати са рачуна дужника у погледу потраживања поверилаца који закључе тај уговор, као и за забрану покретања односно одлагање извршења које је покренуто на предлог извршног повериоца који је закључио тај уговор.

Уговор из става 2. овог члана закључује се у писменој форми.

Ако су средства дужника на његовим рачунима у блокади, дужник или било који поверилац који закључи уговор из става 2. овог члана доставља тај уговор организацији која спроводи принудну наплату са рачуна дужника ради обуставе извршења по основу поднетих меница и других средстава плаћања у погледу потраживања поверилаца који су закључили тај уговор.

У периоду мировања дугова повериоци који су закључили уговор о мировању дугова не могу предузимати радње у циљу наплате потраживања, осим подношења тужби ради наплате потраживања у циљу спречавања наступања застарелости свог потраживања.

Поверилац који закључи уговор о мировању дугова дужан је да без одлагања достави судским и другим органима пред којима се на захтев ових поверилаца води поступак извршења, односно наплате из става 2. овог члана, захтев за одлагање тог извршења, односно наплате до истека периода мировања дугова.

Суд, односно други орган пред којим се води поступак из става 6. овог члана, дужан је да по пријему захтева, без одлагања, а најкасније у року од два радна дана од дана пријема захтева донесе одлуку о одлагању извршења и да

је без одлагања, а најкасније наредног радног дана од дана њеног доношења достави организацији која спроводи принудну наплату са рачуна дужника, односно другом надлежном органу или организацији.

У периоду мировања дугова поверилац може располагати својим потраживањем, осим ако уговором из става 2. овог члана није другачије одређено.

У случају из става 8. овог члана, стицалац потраживања ступа у сва права и обавезе преносиоца потраживања из тог уговора.

Период мировања дугова утврђује се уговором о мировању дугова.

Ако се повериоци из става 2. овог члана и дужник у периоду мировања дугова не споразумеју о поновном уређивању дужничко-поверилачких односа, ти повериоци истеклом периода мировања дугова поново стичу право на покретање наплате потраживања с рачуна тог дужника, односно право на започињање или наставак поступка извршења.

Институционално посредовање

Члан 14.

Институционално посредовање у поступку финансијског реструктурирања обавља Привредна комора Србије.

Привредна комора Србије као институционални посредник:

- 1) пружа помоћ при успостављању сарадње између дужника и поверилаца ради преговора о поновном уређивању дужничко-поверилачких односа;
- 2) пружа подршку дужницима и повериоцима у току преговора ради њиховог успешног окончања;
- 3) води евиденцију закључених уговора о финансијском реструктурирању;
- 4) прати реализацију закључених уговора о финансијском реструктурирању.

Привредна комора Србије, уз претходну сагласност министра надлежног за послове економије, уређује услове и начин институционалног посредовања из става 2. овог члана, сагласно одредбама закона који регулише посредовање у решавању спорова, као и висину накнаде за институционално посредовање у финансијском реструктурирању.

Члан 15.

Посредник Привредне коморе Србије је физичко лице које на независан, неутралан и непристрасан начин посредује између страна у спорном односу и испуњава следеће услове:

- 1) да је уписано у Регистар посредника који води министарство надлежно за послове правосуђа;
- 2) да је завршило специјализовану обуку за посреднике у поступку споразумног финансијског реструктурирања према програму Привредне коморе Србије.

Члан 16.

Посредник је дужан да:

1) посредује у складу са начелима посредовања, Етичким кодексом посредника који доноси министар надлежан за послове правосуђа и актом Привредне коморе Србије којим се уређују услови и начин институционалног посредовања;

2) спроведе и оконча поступак посредовања у најкраћем року.

Посредник не може да намеће странама решење, да даје обећања и правне савете, нити да гарантује одређени исход посредовања.

Посредник је одговоран за штету коју нанесе странама поступајући супротно Етичком кодексу, својим незаконитим поступањем, намерно или грубом непажњом, у складу са општим правилима о одговорности за штету.

Уговор о финансијском реструктурирању

Члан 17.

Споразумно финансијско реструктурирање окончава се уговором о споразумном финансијском реструктурирању, који се закључује између дужника и повериоца.

Уговор из става 1. овог члана може обухватити:

1) предвиђање отплате у ратама, измену рокова доспелости, каматних стопа или других услова кредита, зајма или другог потраживања или инструмента обезбеђења;

2) уновчење имовине или пренос такве имовине ради намирења потраживања;

3) отпуст дуга;

4) извршење, измену или одрицање од заложног права;

5) давање додатних средстава обезбеђења од стране дужника или трећих лица, укључујући давање јемстава и гаранција;

6) претварање потраживања у капитал;

7) закључивање уговора о кредиту, односно зајму;

8) издавање хартија од вредности;

9) друге мере од значаја за реализацију финансијског реструктурирања.

Уговор из става 1. овог члана закључује се у писаној форми.

Заложно право

Члан 18.

Потраживање које се реструктурира и које је обезбеђено хипотеком, односно заложним правом на покретним стварима и правима (у даљем тексту: обезбеђено потраживање које се реструктурира), замењује се реструктурираним обезбеђеним потраживањем, тако да хипотека, односно заложно право на покретним стварима и правима, као споредно право везано за обезбеђено потраживање које се реструктурира, наставља да постоји као средство обезбеђења реструктурираног потраживања, у складу са уговором о финансијском реструктурирању.

Катастар непокретности, односно други регистар заложног права, врши измену података уписане хипотеке, односно заложног права на покретним стварима и правима, сагласно износу реструктурираног обезбеђеног потраживања, као и другим условима реструктурираног обезбеђеног потраживања.

Хипотека, односно заложно право на покретним стварима и правима, представља средство обезбеђења реструктурираног обезбеђеног потраживања до износа обезбеђеног потраживања које се реструктурира, а у случају да је износ реструктурираног обезбеђеног потраживања смањен у односу на износ обезбеђеног потраживања које се реструктурира, катастар непокретности, односно други регистар заложног права врши измену података уписане хипотеке, односно заложног права на покретним стварима и правима, у смислу става 2. овог члана.

Подстицаји за финансијско реструктурирање

Члан 19.

Порески подстицаји за финансијско реструктурирање, у смислу пореског ослобођења отпуста дуга код поверилаца, као и могућности репрограмирања дуга по основу јавних прихода, утврђују се законом којим се уређује порез на добит правних лица, односно законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Народна банка Србије у прописима из своје надлежности утврђује подстицаје за финансијско реструктурирање.

III. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 20.

Подзаконски акти који се доносе на основу овлашћења из овог закона биће донети у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 21.

Поступци споразумног финансијског реструктурирања који су на дан почетка примене овог закона у току, наставиће се по прописима Закона о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштва („Службени гласник РС”, број 36/11).

Члан 22.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштва („Службени гласник РС”, број 36/11).

До формирања нове листе посредника Привредне коморе Србије, у складу са одредбама Закона о посредовању у решавању спорова („Службени гласник РС”, број 55/14), а најдуже шест месеци од дана ступања на снагу овог закона, поступке посредовања водиће посредници са важеће листе посредника Привредне коморе Србије.

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се по истеку 90 дана од дана ступања на снагу.